

Нэхь тынш дьдэм тету ягьэбелджылы

Кьэбэрдей-Балькьэрым и хабзэубыху луэхуцлалэм и Унафэцц! Егоровэ Татьяна КьБР-м и Парламентым и Президиумым и зи чэзу зэлуццэр иригьэкьулэцц.

ЗЫХЭПЛТА луэхуэм ящыщ «Цыхуэхэм я гүпсэхугуэр хьумэным ехьэлэуэ» республикэ законом и проектхь. КьБР-м и Парламентым Жылагуэ шынагуэушчагьэмрэ лу-льхьэм пэццэтынэмк!э и комитетым и унафэщым и куэдэз Есөн-куул Ахьмод жилащ цыхуэхэм зэрызыкьхуагьазэхэр кьэлъытауэ, законопроектым зэригьэбелджылыр жэщым и мызакуэу, «КьБР-м жэщым цыхуэхэм зэрызагьэпсэхум зэрэн хуэмыхуныр зэрыцагьэзэ-шцэм теуухауэ» шчыналэ законым кьызырыщыгьэлъэгьуам хуэдэу, цыхуэхэм я гүпсэхугуэр тхьэмахуэ махуэми, КьБэрдей-Балькьэрым исхэр щымылажэ махуэшхуэхэми, нэгьуэцц! махуэ эхэхэхэми яхьумэ-ныр.

Апхуэдэми депутатым утыку кьри-хьащ «КьБР-м административнэ хабзэхэр кьызырэхьэуэхэмк!э Кодексым зэхьуэцкыныгьэ хэлъхьэным и луэхуцлэ» КьБР-м и законом и проек-тыр. Есөнкуулым кьыгьэзнулауэ зэ-хьуэцкыныгьэхэмрэхэр ахэр зэрагьэ-зэццэнумрэ.

Депутатхэр телпсэлъхьащ «УФ-м и кьвалъуэу кодексимрэ УФ-м и хабзэубыху акт зэхьэхуэхэмрэхэр зэхьуэ-кыныгьэхэр хэлъхьэным и луэхуцлэ» Федеральнэ закон № 299-ФЗ-р кьы-зэрэщатан ипкь итк!э, «КьБР-м кьа-лэхуэу лэжыгьыгьэр щыцэцкыныгьэ-кылуэным и луэхуцлэ» КьБР-м и За-коном и 2-нэ лыхьэм зэхьуэцкыны-

гьэхэр хэлъхьэным теуухауэ» республикэ законом и проектхь зэрагьэхьэзырам. Федеральнэ за-коном кьызырыщыгьэлъэгьуамк!э, ухуэныгьэ ирагьэкьулэныу унэхэр ятыну хуит зыцц! тхьлэхьэм я ре-сторхэр кьызызыгьэпсэхыр Урысей Федерациэм и шчыналээм и гьэ-зэццакьлэу луэхуцлалэ нэхьыщ-хьэрш.

КьБР-м и Парламентым Ухуэны-гьэмк!э, псэуплэ-коммунальнэ из-натэмрэ гьэсыныпхьэ-энергетикэ луэхуцлалэмк!э и комитетым и уна-фэцц! Кьумал Заурбэч жилащ «КьБ-эрдей-Балькьэр Республикым кьвалъуэу лэжыгьыгьэр щыцэцкыны-гьэуцкыным и луэхуцлэ» КьБР-м и Законом и 2-нэ лыхьэм зэрыдыцла-гьур ухуэныгьэм ехьэлэа хуиты-ныгьэхэм я реестрыр кьызырэз-рагьэпэцц ик!и зэрырагьэкьулэ

щыцк!эр КьБР-м и Правительствэм пцэрлэ зэрыщашыр.

Зэлуццлэм щыцхэлпэщ «УФ»-м и ШЦы кодексимрэ «УФ-м и ШЦы ко-дексим кьэу игьуэтынэм и луэху-к!э» Федеральнэ законом и 37-нэ лыхьэмрэхэр зэхьуэцкыныгьэхэр хэлъ-хьэным ехьэлэуэ» Федеральнэ За-кон № 305-ФЗ-р кьызырэщатан кьы-хэцкылу агьэхьэзыра «Цыхуэхэм га-ражэхэмрэхэр ахэр зытэт цыхьэмрэ кьа-лэхуэу ялэ хуитыныгьэм пшц!а луэху-щьэхуэхэр зэк!элыгьэкьулэным теуухауэ» КьБР-м и Законом и 2-нэ, 5-нэ лыхьэхэм зэхьуэцкыныгьэхэр хэлъхьэным и луэхуцлэ» КьБР-м и за-коном и проектхь.

Кьумалым кьыхыгьэццаш, Феде-ралнэ законым кьызыригьэувын-к!э, цыхуэхэм кьагьэсэбэп гараж-хэмрэхэр ахэр зытэт цыц!а лыхьэхэмрэхэр зэрырагьэкьулэ

тынш дьдэм тету зэрыгьэбелджы-лар. Апхуэдэ луэху бгьэдыкьэк!эр дьпэк!и яхьумэн мурадк!э, цыхуэхэм гаражхэмрэхэр ахэр зытэт цыхьэмрэхэр кьащэхуэну хуит зэрэцц! дэфторхэр нэхь тыншу зэрызэфлагьэк!э изма-лым и паллэр илэсцитхуцк!э, нэгьуэ-шц!у жыплэмэ, 2031 гьэм фокладэм и 1 пцц!ондэ ягьэлэпхуэуащ.

Зэлуццлэм щытэлпсэлъхьащ УФ-м и шчыналэхэм кьык!а федеральнэ законхэмрэхэр зэрызыхуагьазэхэмрэхэр я проектхэми. Депутатхэр едлуэуащ КьБэрдей-Балькьэрым ухуэныгьэ изнатэм зэрызыщыжыныу шчы-лэмрэхэр хэцк!ыпэхэмрэхэр ятеуухауэ Парламентым и Президиумым и чэн-дэжэхэр зэрагьэзэццлэм.

«Правительствэм и сыхьэтым» хь-хьэу, дзэ луэху хэхэм хэтхэм зэры-зыцц!агьакуэу измалхэр гьэзэцц!э-ным теуухауэ хабзэубыху луэхуцла-плэм игьэбелджыла лэжыгьэр зэрэкьулэцкыр кьызыцц!кьыуэж!у кьэл-сэлъащ Лэжыгьэмк!э, социальнэ политикэмк!э, узыншагьэр хьумэ-нымрэхэр ветеранхэм я луэхуэхэмк!э ко-митетым и унафэцц! Кьэжэр Хьусен.

А псом кьышынэмыщ!ауэ, депу-татхэм унафэ кьащтащ КьБР-м и Парламентым и ШЦыхь тхьлыыр республикым и лэжьакуэу нэхь па-жэхэм иратыну. Дзэ луэху хэхэм кьыцагьэлъэгьуа хуахуагьэмрэхэр кьулыкьур ехьулэныгьэ ялуэ зра-гьэзэцц!эмрэхэр папц!э, хабзэубыху луэхуцлалэм и дамыгьэр хуагьэ-фэццэнуцц УФ-м и Лъэлпкь гварди-ем и дзэу Кавказ Ишхьэрэ округым и дзэу 3723-нэ дзэ частым кьулыкьур цызыщ!э зыбжанэм. Апхуэдэми арзэы тхьуащ егьэ-дэжыныгьэ изнатэм хэлъхьэныгьэ хуэзыцц! лэжьакуэу щьэхуэхэр зэ-рагьэлъапхуэм.

КьБР-м и Парламентым и пресс-луэхуцлалэ.

Ныкьуэдыкьуэхэм зэрэдэлэпыкьур

Мы гьэр кьызыри-хьэр УФ-м и Социальнэ фондым (СФР) и КьБэрдей-Балькьэр кьудамэ санаторэ-курорт путевкэхэр яритащ фе-деральнэ льготэ зилэхуэ 699-мрэхэр абыхэм ящы-гьуэу цыхуи 165-мрэхэр ялэрыхьащ социа-лнэ дэлэпыкьуныгьэм-к!э хуитыныгьэхэр зэралэр сыхтамахэм.

САНАТОРХЭМ ягьакуэу ныкьуэдыкьуагьэк!э I, II, III гүпцэм хуыбдэхэр, са-бий ныкьуэдыкьуэхэр, Хэку заушхуэм хэтэхэмрэхэр и ветеранхэмрэхэр, зэуэ зэпэцц!уэвэныгьэ луэху-хэм я ветеранхэм, бийм Ленинград кьыцуувы-хьэм абы щыпсэхуэм, радиацэм и лей зытхьа-хэм.

СФР-м и путевкэхэмк!э зрагьэлэзэным ику иту махуэ 18 кьуэбдэ (тхь-ц!эм, щхьэм ягьуэта фэбжэ зилэхэм - махуэ 30-м нэс), сабий-ныкьуэ-дыкьуэхэм - махуэ 21-рэхэр. Уасэм хохьэ псэуплэр, шхьынырэхэр медицинэ луэхуцхьэбэхэмрэхэр. Кьы-цэлэццэну шчыплэм кьуэ-нымрэхэр кьэцкьуэжынырэхэр тешц!ыхьа уасэр щхьэхуэу ират, НСУ-м и лыхьэм кьыгьэуэхэр яхьумаэм.

- Льготэ зилэхэр сана-торэ-курорт путевкэк!э кьызыгьэлэццыныр ди кьудамэм и кьалэн нэ-хьыщхьэхэм яцц. Цыхуэхэр чэзу догьуэв лэуэ кьыщатамрэ медицинэ тхьлэхэмрэхэр тешц!ыхьауэ, зэдк!уэну санаторэ зэ-хьыдогьуэв узыфэр зы-хуэхэмрэхэр цыкьуцфыну маэзыр кьэцц!ытэу, - жилащ СФР-м и кьудамэу КьБР-м шчылэм и уна-фэцц! Бакь Николай.

Путевкэ кьуатын па-пц!э поликлиникым кьы-ц!олэзэ дохутырым дэж укь!уэу справкэ №070/у кьылыпкын хуейц, ита-нэ лэуэр изрыбогьэхэ ОСПФ-м и клиент изнат-лэмк!э, е «Госуслуги» порталымк!э, е МФЦ-мк!э. Путевкэр ят сана-торэм шчык!уэн хуей ма-хуэм иджыри я нэхь ма-щ!эмэ махуэ 18 илэхуэ, сабий ныкьуэдыкьуэхэмрэхэр абы дэщыгьунумрэ - ма-хуэ 14.

Упц!э фризэм, контакт-центрым и изц!агьэлэхэм захуэвгьазэ хьунуцц мы телфоннымк!э: 8-800-1-00000-1. Зэрылажэр: блыщхьэ - махуэху сы-хьэт!и 8-м шчыц!эдзэуэ 17 хьуху, мэрэмным сыхьэт!и 8-м шегьэжьауэ 16-м нэ-сыху (зэпыу имь!уэ). Ны-кьуэдыкьуэхэм зэрэдэлэ-пыкьуэм зыщыгьэгьуэзэ УФ-м и Соцфондым и кьудамэу КьБэрдей-Балькьэр Республикэм шчылэм. Контактым, Од-ноклассникым, Телегра-мым, Максым.

УЭРДОКЬУЭ ЖЕНА.

Жэпүгүэүм и 14-м Нальск кьалэм шызэхэтэщ Шцэныгьэхэмк!э Дунейпсэ Адыгьэ академием и зи чэзу зэлуццлэ. 2026 гьэм и ма-зибгьуэ блэкаим академием илжьаамрэ адзк!э кьапэ-щыльымрэ щирплэжэа зэлу-щэр нэхь тегьэщ!ауэ шытащ КьБР-м и ялэ Президент К!уэцк!уэ Валерэ, псэужа-тэмэ, мы гьэм и ныбжьыр илэс 85-рэ зэрырикьунум.

Абы хэтэщ ШЦДАА-м и вице-президент, КьБэрдей Хасэм и тхьэмадэ Хьэфыц!э Мухьэмэд, филологие шцэны-гьэхэмк!э доктор, профессор Бак!уэ Хьанджэрий, тхьдэ шцэныгьэхэмк!э доктор, про-фессор Кьэжэр Артур, Шцэны-гьэхэмк!э Урысей академием математикхэм автоматиза-цэмк!э КьБР-м шц!э ин-ститутым и унафэцц! Псху Ар-сен, медицинэ шцэныгьэхэм-к!э доктор, «КьэббалкьэИнту-рист» ООО-м и унафэцц! К!ышцкьуэ Руслан, ШЦДАА-м и президентым и чэнджэ-щэгуэ Балахуэу Олег, КьБКьМУ-м и профессор Та-махино Аидэ, нэгьуэщ!хэри.

Зэлуццлэр кьызылуэиащ ик!и иригьэкьулэцц! биологие шцэ-ныгьэхэмк!э доктор, профес-сор, ШЦДАА-м и шцэныгьэл нэхьыщхьэ секретарь Шхьэ-гьэпсэ Сафарбий. Ар телпсэ-лэхьащ Шцэныгьэхэмк!э Ду-нейпсэ Адыгьэ академием и лэжыгьэр зэтеуэблэным, КьБР-м егьэджэныгьэмрэхэр шцэныгьэхэмрэхэр зыгьэгьэуэжы-ным теуухауэ К!уэцк!уэ Валерэ илжьахэм.

- Жэпүгүэүм и 18-р К!уэцк!уэ Валерэ кьыщатхуа махуэу. Ар псэужауэ, и ныбжьыр илэс 85-рэ ирикьунут. Си га-пэщ адыгьэ академием зэ-гьэуэжыным зи гуащ!эшуэ хэзылхьа, КьБэрдей-Баль-кьэрым и ялэ Президенту

Зэф!агьэкьыну я куэдщ

• ШЦДАА

щыта а лы щыпкьэм ди но-бэрэй зэлуццлэр и фэелпгьэ зэрыцц!ащ. 1990 гьэхэм я пэцц!эдэм луэхугьуэшхуит! кьыкьхьащ адыгьэм и тхьдэм: 1992 гьэм шчылылэм и 9-м К!уэцк!уэ Валерэ КьБР-м пажу зэрыхуэлэжэнуэмк!э псалэ итащ, 1993 гьэм шыщхьуулым и 23-м ШЦДАА-и Кьызыгьэлэ-щак!уэ гупным и ялэ зэлуццлэр екьулэцц!а. Зэлуццлэм щытэлпсэ-лэхьащ академием илэ-зэцц!ану кьыпсашыт кьалэн-хэм, зэдлэжэнуу шцэныгьэ луэхуцлалэхэм, ик!и абы и унафэцц!у зэлуццлэм щыхахат физико-математикэ шцэны-гьэхэмк!э доктор, профессор Нэхуц!э Издэм. Дуней псом те-кьухьа адыгьэ лъэпкьым кьы-хэжэнык!а шцэныгьэлэхэр зэзыпха, шцэныгьэр лъабожэ ишц!у кьуэш зыпц!эныгьэр зыгьэгьыда академием кьы-зэрынуэхуамк!э шыщхьуулым и 28-м хьыбарегашц!э тхьлэ ху-рагьэхьащ КьБР-м, КьШПР-м, АР-м я президентхэм. Абдеж щегьэжьауэ шчыналэм и унафэщыцмрэ Шцэныгьэхэм-к!э Дунейпсэ Адыгьэ академи-емрэ зыпц!ауэ, зэдлэжэуэ кьызыдэгьуэзгьурыкь!уэ, - жилащ Шхьэгьэпсэом.

Кьык!элыкь!уэу шцэныгьэ-лэпэр телпсэлъхьащ блэка ма-зи 9-м академием зэф!ихьа лэжыгьэхэм. Абыхэм ящыщ!а Гуманитар кьэхутэныгьэхэмк!э Адыгьэй Республикэм и ин-ститутымрэ Шцэныгьэхэмк!э Дунейпсэ Адыгьэ академием-рэ зэщыгьуу гьахэтлэм и 26-27-хэм ирагьэкьулэка, адыгьэ-зэр хуэмзынмрэ зегььуэжы-нымк!э VIII Лъэлпкьыбэ зэлу-ццлэр. Абы хэтат КьБР-м,

Осетие Ишхьэрэ - Алание рес-публикэм, Краснодар, Став-рополь крайхэм, Тьркум, Аб-хьабым, Оренбург кьалэм я шцэныгьэлэхэр, студентхэр, егьэдэжак!уэхэр. Кьышынэмы-щ!ауэ, Шхьэгьэпсэом кьыхи-гьэцц!а тхьлэ, журнал кьыдэ-гьэуцкыным, адыгьэ шцэнабэхэр гьэкьулэуэным, адыгьэбэхэр хь-уэмзынм академием гуплытэ-тэшхуэ зэрыхуыщыр, а тхьлэ-хэм шчыш Шчып!ыне Аспьэн и ц!эр зезыхьэ Адыгьэ лъэлпкьэ центрым, КьБКьУ-м шчылэм, КьБР-м и Лъэлпкь библио-текэм зэрыратар.

- Зэ сриплэжынут блэка мэзибгьуэм и закьуэ мыхьуу, Кьанокьуэ Арсен ШЦДАА-м и президент зэрыхьэр акаде-мием илжьахэм. Адыгьэ акаде-мием кьызырэнуэхэр абы хэ-тащ шцэныгьэл! 447-рэхэр. Но-бэцк!э абы хэтц цыхуэ 293-рэхэр. 2019-2026 гьэхэм кьыриуыдэу дэ кьыдэдэгьэк!ащ ди шцэны-гьэлэхэм я кьэхутэныгьэхэр зэрыт журнал 33-рэхэр. Абыхэм итц математикэмк!э тхьгьэ 67-рэхэр, биологиемк!э - 56-рэхэр, филологиемк!э - 57-рэхэр, шчы-мрэ геофизикэмк!э - 17, тхь-дэмк!э - 27-рэхэр, техникэмк!э - 10, экономикэмк!э - 8. Узыгьэ-гьуф!эцц!а академием и мылькь-к!э тхьлэ 44-рэхэр дунейм кьызырэхьэвары, - жилащ шцэ-ныгьэлэхэм.

Тхьдэ шцэныгьэхэмк!э док-тор, профессор Кьэжэр Артур зэлуццлэм щытэлпсэлъхьащ ШЦДАА-м и мылькьуцк!э кьыда-гьэк!а тхьлэхэм ящыщ!а «Воп-росы Кавказской филологии и истории» жьхуиуэм и 4-нэ лы-хьуэ дунейм кьытхьахэм, адыгьэ шцэныгьэл!э, узэцц!акь!уэ. Нэгьу-

мэ Шорэ теуухауэ Нэгьумэр кьызыралхьуэр илэс 200 шрикьуэм ирихьэл!уэ агьэхьэ-зырауэ щыта тхьлыыр кьыда-гьэкьыкьуэараш, зэрыгуэуэцц!а-гьуейм, шц!уэпц!э зэрилэм кьыкьхьылу. Абы щыцэхуэцьэ-саш Нэгьумэм и Издакьэцк!э-лэр зэкпкьрахьу тхьтхьа шцэ-ныгьэлэхэм я лэжыгьгьэ 25-рэхэр.

- 2024 гьэм жэпүгүэүм и 29-м КьБэрдей-Балькьэр кьэрал университетимрэ КьБ-эрдей-Балькьэрым Гумани-тар кьэхутэныгьэхэмк!э и ин-ститутымрэ шчыгьуэу академ-ием иригьэкьулэуэ шытащ адыгьэ узэцц!акь!уэ Нэгьумэ Шорэ кьызыралхьуэр илэс 230-рэхэр зэрырикьуэм теуухауэ зэлуццлэ. А зэлуццлэм кьыщаштат унафэ Нэгьумэм тхьтхьа шцэны-гьэлэхэм я лэжыгьгьэхэр зэхуэ-хьэсауэ зы тхьлэхьым иту кьы-дэгьэкьыпхьэу. Нобэ утыку кьытхьа тхьлыыр а унафэм те-ту дунейм кьытхьауэ араш, - кьыхыгьэцц!а Кьэжэрым.

Адыгьэ академием адзк!э зэ-лэжыным теуухауэ зэлуццлэм щытэлпсэлъхьащ ШЦДАА-м и журналым и 4-нэ кьыдэжы-гуэуэм, 2018 - 2026 гьэхэм илэ-жьар шцэцэхуэцхьэсжэа тхь-лыыр гьэхьэзырыным, кьапэ-щыль зэлуцц!эшхуэр цекь!уэ-кыныу шчыплэмрэ абы хэтынхуэхэмрэхэр. Зэлуццлэм кьы-щашта унафэхэм ящыщ!а КьБР-м и ялэ Президент К!уэ-цк!уэ Валерэ теуухауэ ятха, жала псори дэфтор хьумалпэм кьыкьахьж!у ШЦДАА-м тхьлэ кьызырэдыгьэкьылуэр.

КьБАНЫКЬУЭ Анфисэ.

Лэжьэк!эм шц!э хэзылхьэфт

Социалист Лэжыгьэм и Лыхьужь, Лениным и орденыр шцэнейрэ, Октябрь Ре-волюцэ, Гуащ!эдэкьым и Бэракь Пльыжэ орденхэр зыхуагьэфэща Тэрчокьуэ Кьам-болэт кьызыралхьуэр нобэ илэс!и 115-рэ ирокьуэ.

КьЫЗЭГЬЭПЭЦЦАК!УЭ Изэем, цыхуэ щэ-джащэм и псэемиблэж лэжыгьэм, шцэ-ным хуилэ льягьуныгьэм, унафэцц! кьулыкьуэм кьыщыгьэлъэгьуа Изэагьэм Тэрчокьуэм и пц!эр илэцат ик!и кьэрал псом ц!эрылуэ щы-хуэат. Аргудан кьуажэм Лениным и ц!эр зэрихьэу шчылэ колхозым и тхьэмадуэ ар илэс 25-к!э лэжьащ, аргудандэхэр мэкьу-мэшымк!и Изэч гьэхьунымк!и пашэхэм ящыщ ищ!ыфауэ. Унафэцц! хьуш, илэсипл! дэкр!и, Тэрчокьуэм Аргуданыр кьэрал утыкум ири-шаш, езыри СССР-м и Совет Нэхьыщхьэм и депутат!у хахаш. Ар хэтэц КПСС-м и ЦК-м и Пленум зыбжанэм, партым и съездхэм лыкь!уэу хэтэц.

Зауэ нэужыкым Аргудан жылэм колхозитху цыц!эт. Ахэр: «КьБэрдей пльыжэ», «Тек!уэ-ныгьгьэ», Жуковым, Сталиным, Лениным я ц!эхэр зезыхьахэрщ. Ахэр ялэцц!ык!э колхози-тц!у зэгуагьэхьэжаш, мужк!э зы ящ!ащ!ащ. Лениным и ц!эр зезыхьэ колхозым и уна-фэцц!у Тэрчокьуэ Кьамболэт.

Кьыхьэгьэхьыпхьэщ, Тэрчокьуэ Кьамболо-ти Хэку заушхуэм зэрыхьат. Ауэ, ар кьэрал псом кьыцац!ыху щыцхуэр аргуданыщым и колхозым шцэлэжээн щыц!идзарщ. Абы цы-гьуэм налуэ кьэхьауэа Тэрчокьуэм кьыда-лухуауэ бгьэдэлэ Изк!уэлакь!уагьэмрэхэр ар кьызыгьэлэцц!акь!уэ Изэуу зэрыщытымрэ.

60 гьэхэм Аргуданым гьавэу кьыщрахьэ-лар хуэди 5,3-к!э, нартыхур хуэди 10, 4-к!э, я хьушэм хуэди 4,2-к!э, луэу ящэм хуэди 9-к!э хэхьуат. А ехьулэныгьэхэм кьапэц!уэу, Тэрчокьуэм «Социалист Лэжыгьэм и Лыхь-хужь» ц!э льяплэр кьыф!ацаш, колхозхэт т!оц!ым шц!гьуэм Хэкум и орден нэхьыщ-хьэхэр, медалхэр кьыратащ.

Лэжьакуэхэм я мурадхэр Кьамболэт жы-дэжур ядильгьырт, луэхум тригьэгьушхуэрт, зац!иригьакуэрт. Ауэ езыри сьт и лъэныкьуэ-к!и зыхуэцк!ылу лэжьарт. Абы и унафэр зымыгьэгьэцц!э, и псалэном ебакуэу, щымы-кьытэ Изцьыкьуэхым гьавэгьэк!эхэми яхэттэ-кьым. Зыцц!аплэц!ахэр арати, лэжыгьэм ири-гьэгьэщ!экьым. Пц!ы лэпкьэ хэзэгьэуэнтэ-кьым, хабзэм тетт, нэхьыкьэхэми нэхьыцц!эхэ-ми пц!эрэхэр нэмысрэхэр яхуищ!ырт. Ар цыхуэ лушу, пэжажымыр захуагьэмрэхэр зыф!эла-плэуэ, и зылыгьыкьырт, и луэху зехьэк!эр шц!ахьуэ - апхуэдэхуэ ягу кьызырнар зыц!ыхуахэм.

- Тэрчокьуэ Кьамболэт уеб!эмэ курьт шцэ-ныгьэ нэгьэса илэтэкьым. Ауэ гьуэбьгьэт, лушт, псом ящхьэрауэ, и кьалэным хуэпэжт,

Ялэ цыхуэбэ космонавт Терешковэ Валентинэ Аргудан кьуажэм кьыщырагьэлэблэгьат. 1966 гьэ

Жылэ псом и тхьэмадэм

УФ-м и Тхак!уэхэхэми и Журналистхэми я зэгьухьэ-ныгьэхэм хэт тхак!уэ, уса-к!уэ, тхьдэтхэр, журналист ц!эрылуэ ДЖЭДГЭФ Бо-рис шцальхуа Аргудан кьуажэм шцэзэхэтэ колхозым и тхьэмадуэ шчытащ нобэ кьызыралхьуэр илэс!и 115-рэ ирикьуэ Социалист Лэжыгьэм и Лыхьужь Тэрчокьуэ Кьамболэт. Абы теуухауэ и гукьэк!ыжэр ди гуапуэ нобэ тыдодэ.

МЭКЬУЭМУЭШЫЦЦ!э нэс, Со-циалист Гуащ!эдэкьым и Лыхь-хужь, Коммунист партым и съезд зыбжанэхэм я лыкь!уэ, Ленин орденицц, нэгьуэцц! да-мыгьэ льяплэхэр зыхуагьэ-фэща Тэрчокьуэ Кьамболэт К!ыцу и кьуэр кьызыралхьуэр мы гьэм илэс!уэуэ маэзм и 20-м жыпэцц!и 115-рэ ирокьуэ.

Адгьэл! ц!эрылуэу дунейм тетам и гьащ!эц! псор, зэф!э-к!ылу илэр епахуэ екьулэцц!а Лэскэн куйем (1938 гьэм кьынуэхуам) хьыхэ кьуажы-тым: Хьэтуейрэ («Старэ Урыху») ц!эр зыф!ащамрэ) Аргуданрэ. Хьэтуейн абы ялэ лъэбзакьухэр шчынащ. Бали-гьыплэм шчыуам, колхозхуэ, бригадир, «шчэр» коло-хым и унафэцц!у 1930, 1946-1951 гьэхэм фыцц!э пылуэ щылэжыащ.

Хэку заушхуэм хэтэц ялэ махуэм шчыц!эдзэуэ мыхьу-к!э, Норвегием и гьунап-кьэхэм шчыла Дзэ Пльыжыгьэ и слэту. Тек!уэныгьэр ди Хэ-кум кьыцц!эуэм, и жэгуэуэ

• Нобэ

гьурэ псэк!э бгьэдэтт. Дауэ абы пц!э зэры-хууымыщ!ыну, и фэелпгьыр зэрымьгьэлэ-плэнуэр! Дахэхэ мы гьащ!эм кьыщыгьэна лэужьжыр! - хужилащ абы Мэлъахуэ Тимбо-рэ.

Кьуажэдэхэм я псэук!эр егьэф!экьулэным теуухауэ Тэрчокьуэ Кьамболэт куэд зэф!и-гьэк!ащ. Колхозым и мылькьуц!э иригьэщ!ащ т!ысыплэ 500 зилэ Цэнахьэбэхэмк!э унэ, курьт еджаплещ, сабий гьэсаплэ, музыкэмк!э еджаплэ, сымаджэц, колхозхэтхэм щьэхк!э кьятитц!у зэтэт унэ зыбжанэ, газ псы к!уап!эхэр иригьэщ!ащ, гьуэгуэхэм асфальт!ырыгьэлъ-хьащ, Изэч псэуалэхэр, гьавэ лыхьып!эхэр, псы хьумап!эхэр иригьэхуахуэ. Кьынымэц!ауэ, а заманым унагуэхэм радио хуц!ащаш, Хэку заушхуэм хэц!уэда аргудандэхэм я фэелпэ кьызылуахуэ.

Мэкьумэшым з

